

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515206614
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515206614.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti o maloletú T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov T. E., bytom D. P., M.R. E. XXX/X a S. T., bytom C., G. XXX/XX, o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22. septembra 2015, č.k. 3P/14/2015-21, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh otca na zníženie výživného zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 22.10.2013, č.k. 3C/48/2013-58 bolo zastavené konanie o určenie otcovstva k mal. T. z dôvodu, že otec uznal otcovstvo a súčasne bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k mal. T., na základe ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné od narodenia dieťaťa do 31.08.2013 po 75 eur mesačne a od 01.09.2013 po 50 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2013. V čase tejto poslednej úpravy výživného mala maloletá asi 9 mesiacov, jej matka bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur a prídavok na dieťa. Otec bol nezamestnaný, bol zaevidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Jeho posledný zamestnávateľ pred rozhodnutím o výživnom bol C., s.r.o., C., kde bol v pracovnom pomere od 01.05.2013 do 31.08.2013 a pracovný pomer ukončil dohodou. Maloletá má v súčasnosti takmer 3 roky a od septembra tohto roku navštevuje materskú škôlku, za ktorú matka platí mesačne 45 eur. Matka maloletej je stále na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 23,52 eur. Má príjem aj z pracovnej činnosti, ktorú vykonáva na základe dohody od 19.01.2015 do 18.01.2016, pričom dosiahla priemerný čistý príjem 32,94 eur mesačne. Aj s maloletou žije u matky v jej byte, ktorý prestavala, aby zabezpečila bývanie pre dcéru. Prestavbu financovala z úveru, ktorý spláca po 135 eur mesačne, na poplatky a ostatné náklady na bývanie v byte matke neprispieva. Nevlastní žiaden majetok, ani nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec maloletej v súčasnej dobe pracuje na základe dohody o vykonaní práce a podľa potvrdenia zamestnávateľa má príjem asi 111 eur mesačne. Podľa jeho vyjadrenia iné príjmy nemá. Predtým bol zamestnaný iba niekoľko dní, zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer v skúšobnej dobe. Dosahoval príjem asi 380 eur. Následne sa zaevidoval na úrade práce, určitú dobu poberal dávky v hmotnej núdzi a z evidencie bol vyradený po tom, čo začal pracovať v terajšom zamestnaní na základe dohody. Naďalej žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá má invalidný dôchodok vo výške 350 eur mesačne, za nájomné a energie platia asi 230 eur mesačne. Otec nevlastní žiaden majetok, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec sa s maloletou nestretáva, nepožiadala o úpravu styku s dieťaťom. Výživné platí nepravidelne a bol aj uznaný vinným trestným

rozkazom tamojšieho súdu, ktorý nie je zatiaľ právoplatný, zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy. Otec sa iným spôsobom na výžive dieťaťa nepodieľa, o dieťa sa nezaujíma. Nebola preukázaná žiadna zmena pomerov na strane otca maloletej, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pomer na jeho strane sa od poslednej úpravy výživného v podstate nezmenili. Aj v čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný. Aj keď je v súčasnej dobe jeho preukázateľný príjem len 111 eur mesačne, súd vychádzajúc aj z citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného sa prihliadne aj na tzv. potencionálny príjem, t. j. príjem, ktorý by mohol povinný dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností. Vek otca maloletej, jeho zdravotný stav, ale aj dosiahnuté vzdelanie, sú dobrými predpokladmi na to, aby si otec maloletej prácu našiel. Navyše nepreukázal, že si skutočne aj aktívne lepšie platené zamestnanie hľadá. Súd prvého stupňa zdôraznil, že každý rodič má v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť finančné prostriedky na uspokojovanie iných svojich potrieb. Tak ako matka maloletej, ktorá popri osobnej starostlivosti o dieťa, si zabezpečila aj iný príjem, aby uspokojila predovšetkým potreby maloletej, má takéto možnosti aj otec dieťaťa. V konaní bolo preukázané, že tento si riadne svoje rodičovské povinnosti neplní, nepodieľa sa na starostlivosti o dieťa žiadnym spôsobom a aj vyživovaciu povinnosť určenú takmer v minimálnej výške si riadne neplní. Záverom súd prvého stupňa konštatoval, že za daného stavu nie je možné znížiť výživné na maloleté dieťa zo strany jeho otca, keďže nie je možné vychádzať len z reálneho príjmu otca, ale z príjmu, ktorý by mohol pri vyvinutí aspoň určitej snahy dosahovať (aspoň vo výške minimálnej mzdy - v súčasnej dobe 380 eur mesačne). Toto napokon preukazuje matka maloletej, ktorá sa snaží i popri starostlivosti o dieťa dosiahnuť taký príjem, aby mohla vo vyššej miere zabezpečiť potreby dieťaťa. Tento záujem zo strany otca však súd nezistil. Otec sa spolieha na to, že všetky potreby dieťaťa zabezpečí jeho matka. Navyše treba uviesť, že pomery od poslednej úpravy výživného na strane dieťaťa sa zmenili a doteraz určené výživné nie je postačujúce z hľadiska uspokojovania všetkých potrieb dieťaťa, ktoré začalo chodiť do predškolského zariadenia a náklady na jeho potreby sa tým zvýšili. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, § 78 ods. 1, 3, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej T.. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a zaujatosť sudkyne. Poukázal na to, že v septembri 2015 vyplatil poslednú dlžnú čiastku na zročnom výživnom a bežné výživné od 14.09.2015 platí pravidelne. Uviedol, že s maloletou dcérou sa nestretáva, nakoľko mu to jej matka neumožnila od jej narodenia. Ďalej uviedol, že pracuje na dohodu o pracovnej činnosti, jeho mesačný zárobok činí cca 100 eur. Dôvodil, že matka maloletej vôbec nejavila záujem o riešenie otcovstva počas tehotenstva a ani pri narodení dcéry neudala v rodnom liste žiadneho otca, nakoľko adeptov bolo viac. Veci začala riešiť až po jeho písomnej výzve na preukázanie (popretie) otcovstva, čo sa mu stalo osudným, keď až potom pochopil záujmy matky, nakoľko jej nikdy nešlo o spoločnú rodinu, ale len o výživné. Potom prestala komunikácia ohľadne vývoja ich dcéry, výživné matka vymáhala exekučne vďaka nepravdivým podkladom pre exekútora predložených matkou. V dôsledku toho mal zmrazený účet v banke. Ďalej poukázal na to, že matka nebola zrejme spokojná s exekučne vymoženými peniazmi, tak podala v novembri 2014 trestné oznámenie ohľadom výživného, ktoré sa mu podarilo vyplatiť z pôžičky na to určenej. Nemohol však súčasne poslať bežné výživné. Situácia sa zopakovala podaním druhého trestného oznámenia. Konštatoval, že súdne pojednávania prebiehajú na základe nepravdivých, skreslených a zavádzajúcich informácií, ktoré viedli čo najviac uškodiť jeho osobe. Žiadal o opätovné prehodnotenie celej veci.

Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřila.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že otec v konaní nepreukázal, že by mal vážne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili zamestnať sa na plný úväzok na riadnu pracovnú zmluvu. Dokonca sa ku dňu 31.08.2013 vzdal dobrovoľne výhodného zamestnania s trvalým mesačným príjmom, kedy ukončil pracovný pomer dohodou na vlastnú žiadosť. Ďalej uviedol, že otec nijakým spôsobom nepreukázal, že by si aktívne hľadal vhodné zamestnanie, a tak nepreukázal snahu zabezpečiť maloletú po stránke výživy. Mal za to, že otec sa do finančných problémov dostal vlastným zavinením, keď si vďaka svojmu ľahostajnému prístupu a vlastnej nezodpovednosti neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, a tým si sám spôsobil dlhy v rámci exekučného konania ohľadne vymáhania výživného na maloletú T..

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a), § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného, a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§120 ods. 1, 2 O.s.p.) a pri posudzovaní osobných, zárobkových a majetkových pomerov otca maloletej postupoval v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení Zákona o rodine. Súdom prvého stupňa zistené osobné, zárobkové a majetkové pomery otca maloletej ako osoby povinnej a oprávnené potreby maloletej Karolíny ako osoby oprávnenej sú dostatočným podkladom pre záver, že návrh otca na zníženie výživného nie je opodstatnený.

Posúdiť schopnosti a možnosti povinného rodiča znamená posúdiť schopnosti, možnosti tohto rodiča dosiahnuť zárobok, resp. príjem, z ktorého sa výživné uhradza. Schopnosti rodiča dosiahnuť takýto príjem sú dané okolnosťami subjektívnymi, pričom možnosti rodiča sú dané okolnosťami objektívnymi. V tomto smere bolo súdom prvého stupňa zistené, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.10.2013, č.k. 3C/48/2013-58 bolo zastavené konanie o určenie otcovstva k maloletej T. z dôvodu, že otec uznal otcovstvo a súčasne bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k maloletej T., na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné od narodenia dieťaťa do 31.08.2013 po 75 eur mesačne a od 01.09.2013 po 50 eur mesačne. V čase tohto rozhodnutia bola maloletá vo veku 9 mesiacov, matka bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur. Otec bol nezamestnaný, bol zaevidovaný ako uchádzač o zamestnanie. U posledného zamestnávateľa pred rozhodnutím o výživnom bol otec v pracovnom pomere, ktorý ku dňu 31.08.2013 ukončil dohodou. Od septembra 2013 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti má maloletá Karolína tri roky a od septembra 2015 navštevuje materskú škôlku, za ktorú matka platí 45 eur mesačne. Matka maloletej je stále na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne, má príjem z pracovnej činnosti, ktorú vykonáva na základe dohody, kde v období od 19.01.2015 do 18.01.2016 dosiahla čistý príjem 32,94 eur mesačne. Otec maloletej v súčasnej dobe pracuje na základe dohody o vykonaní práce a dosahuje príjem cca 111 eur mesačne. V posudzovanej veci súd prvého stupňa zamietnutie návrhu na zníženie výživného založil na tom, že v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine nedošlo na strane otca k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom pre zníženie výživného. Správne súd prvého stupňa konštatoval, že oproti poslednej úprave výživného, kedy bol nezamestnaný, má príjem cca 111 eur mesačne, pričom nepreukázal, že zo zdravotných dôvodov nie je schopný nájsť si prácu zodpovedajúcu jeho vzdelaniu. V konaní nebola preukázaná ani zmena pomerov na strane matky maloletej, naopak, nepochybne došlo k zmene pomerov na strane maloletej T., keď je vo veku 3 rokov, začala navštevovať materskú školu, s čím má matka zvýšené finančné náklady. Odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa zdôrazňuje, že výživné je osobné, ako aj časovo nezastupiteľné plnenie rodičov voči deťom, keďže rodičia majú túto povinnosť priamo zo Zákona o rodine a sú povinní vyvinúť všetko úsilie, aby výživné, ktoré pokryje aspoň najzákladnejšie potreby detí, plnili. Súd prvého stupňa správne v danej veci poukázal na to, že matka v tomto smere vyvíja zvýšené úsilie, keď popri osobnej starostlivosti o dieťa si zabezpečila aj iný príjem, aby uspokojila predovšetkým potreby maloletej Karolíny, pričom z vykonaného dokazovania je nepochybné, že aj otec v minulosti si taktiež dokázal nájsť prácu a dosahovať taký príjem, aby mohol zabezpečiť výživu svojho dieťaťa. Námietka otca, uvádzaná v odvolaní, že matka mu neumožňuje styk s maloletou, nemá vplyv na rozhodnutie v

danej veci. Pokiaľ však matka otcovi neumožňuje styk s maloletou, môže sa otec domáhať na súde úpravy styku s maloletou T.. Neobstojí ani námietka otca, že výživné bolo vymáhané v exekučnom konaní, nakoľko otec sa do nepriaznivej finančnej situácie dostal vlastným zavinením, keď jeho príjem nezodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam. Pokiaľ otec v odvolaní vzniesol námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi, na túto odvolací súd neprihliadal, nakoľko sa týkala postupu súdu v konaní (§ 14 ods. 3, § 15a ods. 5 O.s.p.).

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.